

Rektor Eva Månsson

Emanuelskolan

Domaregatan 1

275 32 Sjöbo

2010-04-27

Dnr 43-2009:4035

Sjöbo kommun

275 80 Sjöbo

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Emanuelskolan
i Sjöbo kommun

Rektor Eva Månsson
Emanuelskolan
Domaregatan 1
275 32 SJÖBO

Sjöbo kommun
275 80 SJÖBO

Tillsyn i Emanuelskolan

Förskoleklass och grundskolan årskurs 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Emanuelskolan och Sjöbo kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Emanuelskolan, som tidigare hade förskoleklass upp till och med årskurs 6, har nu haft tre kullar med elever som gått ut årskurs 9. Med betygsresultat från endast tre år är det svårt att dra slutsatser om eventuella trender. Andelen elever behöriga till gymnasieskolan var år 2009 92,1 procent, vilket var en kraftig ökning från 2008 då endast 67,3 procent var behöriga. År 2009 nådde bara drygt hälften av eleverna målen i matematik i årskurs 3 och drygt tre fjärdedelar nådde målen i årskurs 5.

Senaste utbildningsinspektionen på Emanuelskolan var 2003, då skolan ännu inte var utbyggd med de senare grundskoleåren. Bedömningen var den gången, att skolan behövde vidta åtgärder beträffande sitt värdegrundsarbete, höja resultaten i matematik, öka elevernas inflytande, göra kursmålen allmänt kända samt utveckla rutinerna för övergången till årskurs 7. Vad gäller värdegrundsarbetet har skolan, liksom övriga skolor i kommunen, sedan dess satsat stort på ett antimobbningsprogram med omfattande förebyggande arbete integrerat i skolans övriga verksamhet. Även vad gäller

arbetet med kursmålen och elevinflytandet är det uppenbart att skolan tagit krafttag. Elevernas övergång till de senare grundskoleåren har förenklats genom att man numera har även årskurserna 7–9 på den egna skolan.

De bedömningsområden där tillsynen år 2010 visar på förbättringsbehov avser måluppfyllelsen och då i synnerhet resultaten i matematik i de tidigare skolåren, där resultaten fortfarande är låga. Även om lärarbehörigheten över lag är god, påtalar Skolinspektionen brist på utbildade lärare i något ämne. Svårförklarade skillnader i betygssättning kan möjligen också härledas till detta och till att kollegiala ämnesdiskussioner kan bli begränsade av det relativt ringa antalet lärare i varje ämne. Skolans värdegrundarbete har som sagt förbättrats sedan inspektionen 2003 men planen mot kränkande behandling uppvisar en del brister.

Skolinspektionen har i tillsynen av Emanuelskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Åtgärder behövs så att alla elever ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Kursplanerna, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen)
- Skolan saknar lärare med utbildning för undervisning i hem- och konsumentkunskap. (2 kap. 3 § skollagen)
- Skolans betygssättning uppvisar anmärkningsvärt stora variationer mellan olika ämnen. (Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, 2 kap. 8 § första stycket 6 § grundskoleförordningen, 7 kap. grundskoleförordningen)
- Skolans plan mot kränkande behandling är inte upprättad enligt författningarna. (14 a kap 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Skolan erbjuder inte studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2.

Rektor och Sjöbo kommun har ansvar för att Emanuelskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sjöbo kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sjöbo kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Cecilia Hanö och utredare Cecilia Wallén deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder

Enhetschef

Dan Collberg

Utredare/ föredragande

Bilagor:**Bilaga 1** Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**Bilaga 2** Tillsynsprotokoll och bedömningar för Emanuelskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sjöbo kommun under februari till april 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Emanuelskolan den 11 februari och den 17–18 mars.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Emanuelskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Emanuelskolan intervjuades rektorn, lärare, elevhälsoteamet och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Emanuelskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	53
Grundskolan	309

Källa: Uppgifter från Emanuelskolan 2010-01-18

Emanuelskolan ligger i Sjöbo centralort och har som sitt upptagningsområde elever från tätortens centrala och östra delar. Skolan tillhör Sjöbo centrums rektorsområde som utöver förskoleklass och grundskola även omfattar skolbarnsomsorg samt en förskola. Förskoleklassen och grundskolans tidigare skolår är organiserade i två arbetslag som omfattar förskoleklass till och med årskurs 5 (F–5). Varje arbetslag F–5 har ca 125 elever och här finns även skolbarnsomsorgen. Grundskolans senare skolår omfattar ett arbetslag årskurs 6–9 med ca 130 elever. Varje arbetslag har en arbetslagsledare.

Eleverna är indelade i mentorsgrupper och undervisningsgrupper. De förra är sammansatta för att bestå under längre tid, medan undervisningsgrupperna är mer föränderliga och regelbundet utvärderas. Både mentorsgrupper och undervisningsgrupper kan, men behöver inte, vara åldersblandade.

Skolans ledning består av rektorn, en intendent, en elevhälsosamordnare och fyra arbetslagsledare.

Tillsynsprotokoll för Emanuelskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Åtgärder behövs så att alla elever ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Kursplanerna

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Motivering:

Nationell statistik visar, att 92,1 procent av Emanuelskolans elever i årskurs 9 år 2009 uppnådde målen i alla ämnen, vilket var en kraftig ökning sedan året innan. Eftersom skolan varit fullt utbyggd med årskurs 9 i endast tre år, är det dock svårt att uttala sig om eventuella trender. Emanuelskolan behöver fortsätta sin strävan att ge alla elever förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Resultaten på de nationella proven i årskurs 5 ger en något splittrad bild. I svenska och engelska har sedan 2006 ungefär 80 procent av eleverna nått målen med undantag för år 2008, då 57 procent nådde målen i svenska. I matematik har resultaten sjunkit fyra år i rad med 59 procent som nådde målen år 2009. Detta behöver föranleda analys och omprövning av såväl undervisningsmetoder som formerna för särskilt stöd.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolan saknar lärare med utbildning för undervisning i hem- och konsumentkunskap.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § skollagen

Motivering:

Emanuelskolans undervisning i hem- och konsumentkunskap bedrivs tematiskt, av flera lärare och integrerat med andra ämnen. Ingen av dessa lärare har dock utbildning för undervisning i ämnet. Den nedan under området Lärarnas bedömning och utvärdering påtalade bedömningen av betygssättningen i hem- och konsumentkunskap bör ses i samband med denna brist på utbildad lärare i ämnet. Emanuelskolan behöver vidta åtgärder så att undervisningen i hem- och konsumentkunskap bedrivs med tillgång till lärare med utbildning för undervisning i ämnet.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolans betygssättning uppvisar anmärkningsvärt stora variationer mellan olika ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

2 kap. 8 § första stycket 6 § grundskoleförordningen

7 kap. grundskoleförordningen

Motivering:

Skillnaderna mellan betygen i olika ämnen är till vissa delar mycket stora. År 2009 hade 57,9 procent av eleverna betyget Mycket väl godkänt (MVG) i hem- och konsumentkunskap. Av flickorna var det 89,5 procent som hade detta betyg. Som jämförelse kan nämnas ämnet teknik, där 7,9 procent av samtliga elever och 5,3 procent av flickorna hade MVG samma år. Dessa stora skillnader i betyg har inte fått en tillfredsställande förklaring under Skolinspektionens besök. För att säkerställa att de verkligen avspeglar faktiska kunskaper behöver Emanuelskolan se över hur man tolkar mål och betygskriterier och bedömer elevers kunskaper. Avsaknaden av lärare utbildad för undervisning i hem- och konsumentkunskap behöver också vägas in i denna översyn. Att just ämnena hem- och konsumentkunskap och teknik står för högst respektive lägst andel MVG hos flickor väcker dessutom frågor om genusaspekter i undervisning och bedömning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling är inte upprättad enligt författningarna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Emanuelskolan har en plan mot kränkande behandling, som skrivits ihop med lika-behandlingsplanen. Den är gemensam för hela rektorsområdet och omfattar därmed flera olika verksamheter, byggnader och delar av skolgården. Den saknar konkret kartläggning av potentiella riskzoner och anpassningar till olika åldersgrupper och verksamheter. Vid intervjuer framkommer, att sådana kartläggningar och anpassningar faktiskt görs men utan att de förs in i planen mot kränkande behandling. Planen hänvisar i allt väsentligt till det antimobbningsprogram som används i kommunens alla skolor och som kallas KRAFT eller Olweusmodellen. Principerna i denna förebyggande och åtgärdande modell förefaller vara väl kända bland såväl personal som elever. Planen mot kränkande behandling är inte årligen upprättad på det sätt som skollagen föreskriver och elever har inte varit delaktiga i framtagandet av den.

Även om Emanuelskolans arbete mot kränkande behandling på flera sätt är systematiskt och medvetet genomfört, förefaller det som om elever och lärare upplever själva planen mot kränkande behandling som någonting uppifrån ålagt snarare än framtaget i dialog med och med delaktighet av dem. Emanuelskolan behöver därför årligen upprätta en plan mot kränkande behandling enligt skollagen, konkret och anpassad till skolans alla olika verksamheter och under medverkan av elever.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan erbjuder inte studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt uppgift från Emanuelskolans rektor finns på skolan elever som hon bedömer vara i behov av studiehundledning på modersmålet utan att sådant stöd erbjudits dem. Skälet därtill uppges vara, att lämpliga personer att meddela sådant stöd inte gått att finna. Emanuelskolan behöver erbjuda dessa elever det studiestöd på modersmålet de har rätt till enligt förordningen.